

مُوسَى پَیغَمْبَر

بعد از وفاتِ یوسفِ یگ پادشاهِ دیگه دَ مصر حُکمرانی مُو کد که او یوسفِ ره نَمینَخشید. اُو دَ دَر بار و دَ مَر دُم خُو گُفت: ”مو باید اُمی بَنی اِسرائیل ره خُوب زیرِ نظر بَگیری. تعدادِ ازوا دَ سرِ زمینِ مو غدر شُدِه و اونا از مو کده زور استه. بیید که بعد ازی قد ازوا هُوشیارانه رفتار کنی. اگه نه، تعدادِ شی زیاد شُدِه موره، و دَ حالِ جنگِ اونا قد دُشمنون مو یگ جای شُدِه قد از مو جنگِ مونه.“

پسِ مِصری ها دَ سرِ بَنی اِسرائیل، که اَم قومِ عبرانی گُفته مُوشد، سرکارگرای سختگیر تعیین کد، تاکه اونا ره زیرِ فِشار بیره. اونا بَنی اِسرائیل ره مجبور کد که شارا ره جور کنه و هر رقم کارای سختِ دیگه ره اَم دَ سرِ از اونا اَندخت. مگم آر چند زیادتر که اونا دَ زیرِ ظُلم و فِشار بود، تعدادِ شی زیاد شُدِه مورفت و مِصری ها از بَنی اِسرائیل ترس مُو خورد.

اُوخته، پادشاهِ مِصر که فِرْعَوْن گفته مُوشد، دَ دایه های
عِبرانی گفت: ”وختیکه دَ خاتُونوی عِبرانی دایه گری
مُونید، اگه بچه پیدا شد اُره بکُشید و اگه دُختر بود
اُره زنده نِگاه کُنید.“ مگم دایه ها خُدا ترس بود و از
آیدِ پادشاهِ مِصر نَمُوشد.

پادشاه دَ دایه ها گفت: ”چرا بچه ها ره زنده اِشتید؟“

گفت: ”خاتُونوی عِبرانی مِثلِ خاتُونوی مِصری نیه. اُونا
قوی و ثکره یه و پیش از رَسیدونِ دایه اولاد مُونه.“ و
خُدا دایه ها ره از شرِ فِرْعَوْن نِجات دد، و تعدادِ بَنی اِسرائیل
زیاد شد و اُونا زور گرفت.

پَس پادشاهِ مِصر دَ پگِ مردُم خُو امر کد که ”هر بچه
عِبرانی تازه پیدا شده ره دَ دریای نِیل بِنَدزید. مگم
دُخترنِ شی ره زنده بیلید.“

اوخته، دَ خانِه یِگِ آدَم و خاتونشی از قومِ عبرانی و خانوارِ
 لاوی، یک بچّه پیدا شد. اُو زن بچّه خُو ره بِلدِه سه ماه
 تاشه کد. مگم غَیتِ که خاتو بچّه خُو ره دیگه نَتَنِست
 که تاشه کُنه، پس ازی یِگِ سَبَد ره گِرَفْتِه قِیر ره دَ رُو
 شی لیش کد. بعد ازو نِلغِه خُو ره دَ مابین شی ایشته اُو
 ره دَ مَنه نِیزارای دَریای نیل ایله کد. مگم خوارِ ازو نِلغِه
 از کمی دُورتر توخ مُوکد که دَ سَرِ ازو نِلغِه چی واقعِه میه.

دَمزُو غَیتِ دُخترِ پادشاه قد کنیزای خُو بِلدِه غُسل کدو دَ
 دریا آمد. اُو اُمُو سَبَد ره دَ قدِ نِیزارای دریا هُوش کد و
 یگی از کنیزای خُو ره رِیی کد تاکه اُو ره از آو بُر کُنه.
 وختیکه دُخترِ فِرَعُون سر پوشِ سَبَد ره باله کد نِلغِه دَ
 گِریه کدو شد، و دِل شی دَ حالِ نِلغِه سوخت و اُو گُفت: ”ای
 یگی از نِلغِه هایِ عبرانی استه.“

پس خوارِ نِلغِه دَ دِیرِ دُخترِ فِرَعُون آمده گُفت: ”میخاهی که

بورم و یگی از خاتونوی شیردارِ عبرانی ره کوی کنم
تا که ای نلغه ره بلدے تو شیر بدیه؟

او گفت: ”آرے، بورو، کوی کو.“ پس او دختر دَ خانه خو
رفته آبه نلغه ره کوی کده دَ پیشِ دخترِ پادشاه آورد.

دخترِ پادشاه دزشی گفت: ”ای نلغه ره ببر و بلدے از مه
شیر بدی و ما حق تو ره میدم.“ او خاتو نلغه ره برده
نگاه کد.

نلغه کته شد و آبه شی او ره گرفتہ دَ پیشِ دخترِ پادشاه
مصر برد. پس دخترِ پادشاه امو بچه ره مثلِ اولاد خو قبول
کده او ره ’موسی‘ نام ایشت، یعنی ”از آو کشیده.“ و
موسی دَ قصرِ پادشاهِ مصر کته شد.

سالها تیر شد که یگ روز حضرت موسی دَ دیدونِ قومای خو
رفت، و دَ اونجی دید که یگ نفرِ مصری یگ بنی اسرائیلی

ره دَرَوِ مِيزَنَه. و مُوسَى اِی سُو و اُو سُو تُوخ کد که یگو
کس اُو ره نَنگرَنه و بعد ازُو اُمُو شَخْصِ مِصری ره زَد و کُشت
و اُو ره دَقْدِ رِیگِ گور کد. دَ رُوْزِ دِیگِه شِی حَضْرَتِ مُوسَى
دُو نَفْرِ بَنی اِسْرَائیلِ ره دِید که دَ بَیْنِ خُو جَنگِ مُونَه. از
جَنگرِه پُرسان کد: ”چرا یگِ قَوْمِ خُو ره مِیزَنی؟“

اُو دَ جَوَابِ شِی گُفت: ”تُو ره کی دَ سِرِ از موقاضی جور کده؟
میخاهی مَرِه اَمِ بَکُشی اُمُو رَقْمی که اُو اَدَمِ مِصری ره
کُشتی؟“ اَلی مُوسَى فامید که مَرْدُمِ ازِی واقعه خبر شُدِه.

وختیکه پادشاهِ مِصرِ اِی توره ره شِنْد، میخاست اُو ره از
بَیْنِ بُبْرِه. لیکِنِ مُوسَى از پیش شِی دُوْتا کده دَ سِرِ زَمِیْنِ
مَدِیَانِ رَفْت و دَ پَالُوْیِ یگِ چاه شِشت.

دَ اُونَجی یگِ پیشوا بود دَ نامِ ’یَتْرُونِ‘ که صَاحِبِ هفت
دُختر بود. اوخته، اِی دُخترِ اَمْدِ تا که بَلَدِ رَمِه اَتِه خُو اُو
بِکُشه. مگم چوپونا آمده اونا ره از سِرِ چاه اَی کد. ولِی

حضرت موسیٰ بال شُدِه دَ کومکِ دُخترِو رَسیدِه رَمِه شی ره او
دَد.

وختیکه دُخترِو دَ پیشِ آتِه خُو پَس آمد، آتِه ازوا پُرسان کد:
”چطُور شُد که امروز ایقس زُود آمدید؟“

اونا گُفت: ”یگ آدمِ مصری مو ره از دِستِ چوپونو نجات دَد،
و ام از چاه او کَشیدِه رَمِه ره سیر او کد.“

بسم آتِه شی پُرسان کد: ”آلی او آدم دَ کُجایِه؟ چرا او ره
قد خُو نَه اُوردید؟ بورید او ره کُوی کُنید که قد از مو
نان بُخوره.“

پس دُخترِونِ یترِونِ آمده حضرت موسیٰ ره دَ خانه خُو دَعوت
کد. او دَعوت شی ره قبُول کد و بعد ازو دَ خانه یترِونِ
مَند. و یترِونِ دُخترِو، صَفورا ره دَ زشی دَد.

سالها تیر شد و پادشاهِ مصر فَوْت کد، مگم بَنیِ اِسْرَائیل
از خَاطِرِ غَلَامی و بَرَدگی خُو ناله مُوکد، و داد و فَریادِ ازوا
دَ پِیشگاهِ خُدا رَسید. پس خُدا قَوْلی ره که قد اِبراهیم،
اِسحاق و یَعقُوب کده بُود، یاد کد.

یگ روز حضرت مُوسى رَمه خُسُر خُو ره اُو سُونِ دَشت چرنده
بُرد، که به بَلغِه ملائیکه خُداوند رَقمی اَلَنگِ آتِش از مَنه
بُوته دزشی ظاهر شد. مُوسى دید که از مَنه بُوته دَرَوِ آتِش
بُور مُوشه مگم نَمُوسوزه. اُو قد خُود خُو گُفت: ”عجیب
استه! چرا آمی بُوته نَمُوسوزه؟“ و نَزْدیک رفت که توخ
کُنه. دَ اُو غَیت خُداوند مُوسى ره از مَنه بُوته کُوی کده
گُفت: ”آی مُوسى، نَزْدیک نَشُو! پای خُوره لُوج کُو؛ آمی
جای که تُو ایسته شُدے جای مُقَدَّس استه. ما خُداى اجداد
تُو، اِبراهیم و اِسحاق و یَعقُوب استم.“

غَیتِ که مُوسى آواز ره شِنده، از هَیْبَت و بَزُرگی خُدا ترسِ
خورده رُوی خُوره تاشه کد. خُدا بَسْم گُفت:

”ما از رنج و مُصِیْبَتِ بندگان خُوَدَ مِصرِ خَبرِ دَرُم
و نالهِ ازوا دَزَمه رَسِیده.

آلی اونا ره از چَنگِ مِصری ها خلاص مُونُم
و دَ سر زَمینِ پِراخ و حاصِلخیز موبُرُم.
اوخته، ما تُو ره دَ پِیشِ فِرْعَوْنِ رِیی مُونُم
تا که بَنیِ اِسرائیل ره از مِصر بُوْر کَنی.

لیکن حضرت مُوسای دَ خُداوند گُفت: ”ما کی استُم که
پیشِ فِرْعَوْنِ بُوْرُم و بَنیِ اِسرائیل ره از مِصر بُوْر کَنُم؟ و
اگه دَ دِیرِ بَنیِ اِسرائیل بُوْرُم و دزوا بُوْگُم که خُداى بابه
کلونای شُمو مَره رِیی کده، و اونا پُرسان کُنه که نام
شی چی استه؟ پَس دزوا چی بُوْگُم؟“

خُداوند دَ مُوسای پِیغمبر گُفت: ”ما بودیم و استُم. دَ بَنیِ
اِسرائیل اینی رقم بُوْگی: خُداى که بوده و استه، اُمُو خُداى
بابه کلونای شُمو اِبراهیم، اِسحاق و یَعقُوب مَره دَ دِیرِ
شُمو رِیی کده. بعد اَزُو بُوْرگای اِسرائیل تورای تُو ره

قبُول مُونَه.

”اوخته، قد بزرگای بنی اسرائیل دَ پیشِ فرعون بورو و دزو بگی که خُداوند، خُدای عبرانی ها، دزمو ظاهر شده و امر کده که ”بورید و دَ صحرا بلده مه قربانی تقدیم کنید.“ لیکن ما میدنم تا که فرعون زیر فشار نیه، شمو ره نمیه که از مصر بُور شنید. پس ما مصری ها ره جزا میدم و بعد ازو فرعون شمو ره ایله مونه.“

و یگ چیز دیگه: شمو دستِ خالی نمورید لیکن آر خاتون اسرائیلی از همسایه مصری خو کالا و نُقره و زیوراتِ طلای ره طلب مونه و دَ اولادای خو مپوشنه. دزی رقم شمو مصری ها ره چور و چپاؤل مونیید.“

موسی پیغمبر دَ خُداوند گفت: ”اگه بنی اسرائیل دزمه اعتبار نداشته بشه و تورای مَره باور نکنه، پس چی کار کنم؟“

خداوند گفت: “دَ دِسْت تُو چِی استه؟”

”گفت: ”تِیاغ.“

گفت: ”اُره دَ رُوی زِمی پورته کُ!“ و حضرت مُوسی تِیاغ ره دَ زِمی پورته کد، که بیبلغه، تِیاغ دَ مار تَبَدیل شُد و حضرت مُوسی ازُو دُوتا کد.

خداوند گفت: ”اُره از دُم شی بَگیر.“ و حضرت مُوسی که اُره گرفت، مار دوباره دَ تِیاغ تَبَدیل شُد.

مُوسی پیغمبر بسم گفت: ”اِی خُداوند، تُو میدنی ما هرگز توره گویی خوب نییم، نه دَ سابق، و نه آلی، ازی که ما توتله استم. خواهش مونم که دیگه کس ره دَ جای ازمه ری کنی.“

پس خُداوند بلے مُوسى قار شُدہ گُفت: ”بِرار تُو هارُون
توره گوی خوب استه. امو چیزای ره که ما قد از تُو موگم،
تُو بسم قد هارُون بگی، تاکه او از طرف از تُو خن مردم گپ
بزنه.“

حضرت مُوسى راضی شد که سون مصر پس بوره. هارُون ام
طرف حضرت مُوسى آمد و مُوسى تمام گبای خُداوند ره دزشی
گُفت. امو رقم آر دوی شی بزرگای بنی اسرائیل ره کوی
کده جم کد، و حضرت مُوسى مُعجزه مار و دِگه مُعجزه خُدا ره
دزوا نیشو دد، و اونا باور کد که خُدا واقعاً مُوسى پیغمبر
ره ریی کده تاکه بنی اسرائیل ره از شرِ مصری ها نجات
بدیه، ازی که خُداوند ناله و فریاد ازوا ره شنیده بود.
پس تمام شی روى خوره دزمی کده خُدا ره عبادت کد.